

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет навчально-
консультаційний
центр заочної освіти
Кафедра публічного управління та
менеджменту природоохоронної
діяльності

Бакалаврська кваліфікаційна робота

на тему: Державно-приватне партнерство у сфері морських
досліджень

Виконав студент 5 року навчання
групи У- 51
напряму 6.030601 «Менеджмент»,
Джафаров Матін Садіг оглу

Керівник ст. вик.
Чернишов Олексій Сергійович

Консультант д.е.н., проф. ОДЕКУ
Рубель Олег Євгенович

Рецензент к.геогр.н., доцент ОДЕКУ
Нагаєва Світлана Павлівна

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет навчально-консультаційний центр заочної освіти
Кафедра публічного управління та менеджменту природоохоронної діяльності
Рівень вищої освіти бакалавр
Напрямок 6.030601 «Менеджмент»
(шифр і назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____

Павленко О.П.

“06” квітня 2020 року

З А В Д А Н Н Я
НА БАКАЛАВРСЬКУ КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Джафаров Матін Садіг оглу

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Державно-приватне партнерство у сфері морських досліджень

керівник роботи Чернишов Олексій Сергійович ст. викладач,

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом закладу вищої освіти від “03” квітня 2020 року № 36-С

2. Строк подання студентом роботи 2 червня 2020 року

3. Вихідні дані до роботи _____

Наукові статті, довідники, закони та Кодекси України, періодичні видання, Інтернет-джерела, статистичні збірники, підручники, наукові розробки з напрямку кваліфікаційної роботи. _____

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) _____

Проблеми забезпечення захисту навколишнього середовища та проведення морських досліджень в Україні. Аналіз перспектив реорганізації НДЦ «ПУСК» як прикладу сучасної моделі організації державно-приватного партнерства в галузі захисту навколишнього середовища та морських досліджень.

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

Таблиці, графіки, ілюстрації відповідно напрямку досліджень

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
	<u>д.е.н., проф. ОДЕКУ</u>		
	<u>Рубель Олег Євгенович</u>		

7. Дата видачі завдання 06 квітня 2020 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів роботи	Оцінка виконання етапу	
			у %	за 4-х бальною шкалою
1.	Робота з літературними джерелами	06.04-14.04.20		
2.	Робота над розділом 1 «ЗАСТОСУВАННЯ КОНЦЕПЦІЇ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА У РІЗНИХ СФЕРАХ ДІЯЛЬНОСТ»	15.04-25.04.20		
3.	Робота над розділом 2 «АНАЛІЗ ПРОБЛЕМ У СФЕРІ МОРСЬКИХ ДОСЛІДЖЕНЬ, ЯКІ МОЖНА ВИРІШИТИ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ДПП»	25.04-12.05.20		
4.	Рубіжна атестація	11.05-16.05.20		
5.	Робота над розділом 3 «РОЗРОБКА КОМПЛЕКСУ ЗАХОДІВ З ОРГАНІЗАЦІЇ ПРИВАТНО-ДЕРЖАВНОГО ПАРТНЕРСТВА НА БАЗІ ПРАТ СНДЦ «ПУСК»»	13.05-24.05.20		
6.	Оформлення роботи	25.05-31.05.20		
7.	Здача роботи на кафедрі	02.06.20		
8.	Перевірка на плагіат	07.06.20		
	Інтегральна оцінка виконання етапів календарного плану (як середня по етапам)			

Студент Джафаров М. С.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи Чернишов О. С.
(підпис) (прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

	ВСТУП	5
1	РОЗДІЛ 1. ЗАСТОСУВАННЯ КОНЦЕПЦІЇ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА У РІЗНИХ СФЕРАХ ДІЯЛЬНОСТІ	6
1.1	Поняття державно-приватного партнерства	6
1.2	Досвід ДПП у США	12
1.3	Потреби у запровадженні ДПП в Україні	14
2	РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ПРОБЛЕМ У СФЕРІ МОРСЬКИХ ДОСЛІДЖЕНЬ, ЯКІ МОЖНА ВИРШИТИ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ДПП	21
2.1	Огляд державного підприємства – партнера з боку держави	21
2.2	Розробка пропозицій по формуванню ланцюгу державно-приватного партнерства	33
2.3	Історія та огляд сучасного стану підприємства СНДЦ «ПУСК»	37
2.4	Аналіз можливих варіантів формування державно приватного партнерства у сфері морських досліджень та захисту навколишнього середовища на основі СНДЦ «ПУСК»	44
2.5	Огляд показників підприємства – потенційного партнера з боку приватного капіталу	45
3	РОЗДІЛ 3. РОЗРОБКА КОМПЛЕКСУ ЗАХОДІВ З ОРГАНІЗАЦІЇ ПРИВАТНО-ДЕРЖАВНОГО ПАРТНЕРСТВА НА БАЗІ ПРАТ СНДЦ «ПУСК»	55
3.1	Розробка пропозиції до Держмайна	55
3.2	Обґрунтування пропозицій	59
3.3	Виробнича діяльність, розташування підприємства, склад органів управління та штат підприємства	63
3.4	План першочергових заходів з відновлення підприємства на підготовчому етапі	66
3.5	Пропозиція щодо створення бази ВМС у бухті порту Чорноморськ в інтересах НДЦ «Державний Океанаріум»	67
	ВИСНОВКИ	74
	СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	76

ВСТУП

Вже багато років перед нашою державою стає важливе питання забезпечення економічної ефективності державних підприємств та залучення інвестицій для створення і розбудови інфраструктурних об'єктів. Одною з проблем є необхідність організації під державним управлінням системи морських досліджень. Після тимчасової втрати Криму ця діяльність в нашій державі прийшла остаточно у занепад. Декілька наукових установ, які займаються морськими дослідженнями втратили свою технічну та суднову базу у Криму та не можуть її відновити на материковій Україні.

Виходом може стати впровадження механізмів Державно-Приватного Партнерства. Така методика дозволяє у всьому Світі залучати державам на умовах концесії або партнерського договору кошти та матеріально-технічну базу для вирішення інфраструктурних питань. Приходячи до партнерства, приватні учасники приносять ефективні методи управління та гнучке реагування на зміни бізнес-середовища. Інституціональна орієнтація на прибуток виключає можливості корупційних схем тіньового виведення грошей та розграбування підприємства не добросовісними керівниками, від яких потерпляє зараз державний сектор економіки.

Межах даної бакалаврської кваліфікаційної роботи поставлено завдання опрацювати проект застосування механізму приватно-державного партнерства для відновлення роботи державного підприємства Науково-дослідний центр «Державний Океанаріум» та Приватного акціонерного товариства із 51% долі участі держави «Спеціальний науково-дослідний центр «ПУСК»».

ВИСНОВКИ

1. Україна не має потужного державного водолазного підприємства, яке було б у змозі забезпечити:

- систематичні підводні дослідження в інтересах оборони, екології та розвитку інфраструктури та туризму;
- виконання складних аварійно-рятувальних робіт у морі та внутрішніх водоймах;
- суднопідйомні роботи;
- протидію забрудненню природного середовища у випадку морських катастроф;
- утилізацію затоплених плавзасобів та демонтаж об'єктів у прибережній смузі та на малих глибинах;
- інвентаризацію затонулих об'єктів, виявлення ознак історичної спадщини, вибухонебезпечних компонентів та загроз для навколишнього середовища;
- підготовку дайвсайтів та прибережної смуги для розвитку туризму.

Економічна ситуація в Україні та стан її державних установ не дають можливості сподіватися, що таке підприємство може бути створено та отримав ефективну структуру та керівництво у найближчі 5-10 років. Логічним виходом може стати делегування цього завдання структурі із змішаною формою власності з участю держави (51%), що з одного боку забезпечить повний контроль держави, з іншого боку дозволить отримувати кошти на створення матеріально-технічної бази та розвиток підприємства з позабюджетних джерел (за рахунок господарської діяльності) та реалізувати ефективну систему керівництва на основі сучасної концепції управління бізнес-процесами. Таким підприємством має стати СНДЦ «Пуск».

Ця концепція відповідає сучасним тенденціям виведення підприємств та служб з державної власності. Поєднання принципів представництва державних інтересів та можливості ведення господарської діяльності

підприємством змішаної форми власності (51% держави) дає змогу створити потужне, обладнане на сучасному рівні підприємство, при цьому уникнути корупції, неефективного керування, знизити навантаження на бюджет та водночас забезпечує можливість представляти державу при проведенні аварійно-рятувальних та пошукових робіт, обстеженні затоплених об'єктів для вирішення питань контролю за зброєю (озброєнням), шкідливими хімічними речовинами, збереженню археологічної спадщини, історичних об'єктів, ведення науково-дослідної роботи, участь в міжнародних програмах.

Якщо буде прийняте стратегічне рішення про відновлення діяльності СНДЦ «ПУСК», вважаючи складний стан, у якому опинилося підприємство, буде потрібно пройти через два етапи його відновлення на першому (підготовчому) етапі необхідно з мінімальними витратами вирішити питання переоформлення підприємства, оновлення складу акціонерів, переведення акцій у бездокументарну форму та формування дієздатних органів управління. Етап можна буде вважати успішно завершеним, якщо буде ліквідована заборгованість підприємства, скасовано припинення діяльності, поновлено бухгалтерський облік, вирішено питання оптимальної локалізації підприємства.

На другому етапі необхідно забезпечити встановлення партнерства із Міністерствами та іншими державними організаціями і структурами. та узгоджено програму робіт на прибережній смузі, яка має стати основою створення виробничої бази підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Балян А. В. Міжрегіональне транскордонне співробітництво України за розумів розширення Європейського Союзу (на прикладі прикордонних регіонів України та Угорщини). - Ужгород: Ліра, 2005. - 320 с.
2. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти).? К., 2007.? 436 с.
3. Воскресенский В.Ю. Міжнародний туризм. М.- 2006. - 107с.
4. Громило С. Ідея гармонії й краси в житті з природою. Туристські маршрути України.- //Краєзнавство. Географія. Туризм. - 2003. - №21-23. - С. 3-20.
5. Одеська область: Територіальна організація й структура господарства /Під ред. Топчиева А.Г.- Одеса: Маяк, 1991. - 312 з
6. Панкова Є.В. Туристичне краєзнавство: Навчальний посібник.-К.: Альтепрес, 2003.- 352с.
7. Рутинський М.Й. Географія туризму України: Навч. Посібник. - К.: Центр навчальної літератури, 2004.-166с.
8. Стржалковский В.И. Макроекономічні умови розвитку сфери туризму.- К. Центр навчальної літератури, 2006.-79с.
9. Степнов И.М. Бізнес-плани. Полне довідкове руковдство. - М: 10. Лабораторія базових знань, 2001. - 240 с.
10. Ревинский И. А., Романова Л. С. Поводження фірми на ринку послуг. Туризм і подорожі: Навчальна допомога.- Новосибірськ: Сиб. Унив. З, 2001.-304 с.
11. Мальська М. П., Зле В. В. Туристичний бізнес: теорія та практика. Навч. посіб.? К.: Центр учбової л-ри, 2007.? 424 с.
12. Бойко М., Гапкало Л. Засади формування пріоритетних напрямів туристичної політики України.- //Регіональна економіка. - 2005. - №1. - С. 222-229.

13. Дурович А.П., Компанев А.С.. Маркетинг у туризмі: - навчальна допомога. Мінськ: "Економпресс, 2005.- 521с.
14. Д.Прейгер, І.Малярчук "Розвиток іноземного туризму в Україні в контексті розбудови міжнародних транспортних коридорів" // Економіка України", № 6 (червень) 2004 р., С.20-28
15. Географія міжнародного туризму. Країни СНД і Балтії. - Мн.: Аверсэв, 2004. - 252 з
16. Рекреаційне використання території й охорона лісів.- М.: Лесн. пром-сть, 1986.- С.156.
17. Бурів В. П., Ломакин А. Л., Морошкин В. А. Бізнес-план фірми: теорія й практика. М.: Асоціація авторів і видавців «ТАНДЕМ». Видавництво «ЭКМОС», 2000 Закон України «Про транскордонне співробітництво від 24.06 2004р. №1861-IV
18. Закон України «Про охорону археологічної спадщини від 18.03.2004 № 1626- IV
19. Стратегія інноваційного розвитку України 2010-2020 роки в умовах глобалізаційних викликів
20. Закон України "Про туризм" від 15.04.95р.: Станом на 20.01.2003р. К.: парламентське видавництво, 2003.-19с.
21. Закон України "Про курорти" від 05.10.2000 р. - К.: Парламентське видавництво, 2000.- 18с.
22. Постанова від 8 грудня 2010 долі N 1110 Київ «Про внесення змін до Положення про прикордонний режим»
23. «Про затвердження Положення про визначення туристських вітрильних суден як спортивних та порядок їх обліку» : Наказ Міністерства юстиції України від 2004N1561
24. Правила користування маломірними суднами на водних об'єктах в Одеській області: Затверджено Рішенням Одеської обласної заруди від 29.02.2009 р. № 485- V Сучасна регіональна політика і транскордонне співробітництво: під наук. редакцією В. І. Пили – Хмельницький: ХУУП, 2006 – 412 с.

25. *Гладій, І. Й.* Регіональна політика та сценарії просторового розвитку ЄС / І. Й. Гладій // Проблеми розвитку зовнішньоекономічних зв'язків і залучення іноземних інвестицій: регіональний аспект. - Сб. науч. тр. - Донецьк: Донну, 2008. - С. 64-71.
26. Розширена Європа - Сусідні країни. Нова структура відносин з нашими східними та південними сусідами. Повідомлення Європейської Комісії для Заради та Європейського Парламенту. http://www.delukr.cec.eu.int/ua/eu_and_country/bilateral_relations.htm
27. Головне управління ЗЕД європейської інтеграції Одеської облдержадміністрації. www.ved.odessa.gov.ua
28. <http://biz.liga.net>
29. <http://ru.wikipedia.org>
30. <http://news.liga.net>
31. <https://uc.od.ua/columns/1534/1217388>
32. <https://moy-gorod.org/>
33. <https://www.facebook.com/ruhlin/?ref=bookmarks>
34. g.vn.ua/news/shho-take-kraudfandyng-i-yak-vykorystaty-jogo-mozhlyvosti-dlya-realizatsiyi-vlasnogo-proektu/
35. <https://uk.wikipedia.org/wiki>
36. <https://www.epravda.com.ua/columns/2019/11/28/654210/>
37. <https://voxukraine.org/uk/derzhavno-privatne-partnerstvo-yak-efektivnij-mehanizm-zaluchennya-investitsij-v-krizu/>